

Information til fagpersoner

Øvrige blodtyper

Med ABO og Rh blodtypesystemerne findes der 45 blodtypesystemer. De indeholder i alt 362 blodtypeantigener, hvortil kommer 33 antigener, der er mere løst organiseret. Ud af disse knap 400 blodtypeantigener kan 5-10 % umiddelbart have betydning ved blodtransfusion. Det gælder f.eks. de blodtypeantigener, som tilhører Rh, Duffy, Kell, Kidd og MNS blodtypesystemerne.

Bloddonorer vil rutinemæssigt få udført bestemmelse af en række blodtypeantigener hørende til disse systemer. Denne udvidede blodtypebestemmelse kaldes en fænotypebestemmelse, og vil almindeligvis omfatte antigenerne C, c, E, e og C^w (Rh); Fy^a og Fy^b (Duffy); K, k (Kell) og Jk^a og Jk^b (Kidd). Dertil kommer typebestemmelse for en række hyppigt forekommende blodtypeantigener (se *Sjældne blodtyper* nedenfor).

Blodportioner fra fænotypebestemte bloddonorer anvendes til patienter, der har udviklet et eller flere blodtypeantistoffer. F.eks. kan en patient, der har antistoffet anti-Fy^a, kun modtage transfusion med blod, der er Fy^a negativt.

Sjældne blodtyper

At have en "sjældne blodtype" beskriver den modsatte situation, idet termen dækker over, at man ikke udtrykker et blodtypeantigen, der er særdeles hyppigt forekommende i baggrundsbefolkningen.

Hvis en patient udvikler antistoffer mod et af disse blodtypeantigener, vil der som udgangspunkt være meget få donorer, der er egnede. I disse situationer er blodbanken nødsaget til enten at special blodtype en stor mængde bloddonorer eller henvende sig til en udenlandsk blodbank. Det sidste er især relevant, hvis patienten har en anden etnisk baggrund end skandinavisk.

På samme måde kan blodbankerne i Danmark blive kontaktet fra udlandet, hvis der er behov for en donor med en blodtype, der er så sjældne, at der forventes kun at være få tilgængelige internationalt. De hyppigt forekommende blodtyper, der kan give problemer (forekomst i DK) er f.eks. k (99,8%), Vel (>99,9%), P (>99,9%), Tja (>99,9%) og H (>99,9%).